ئەو شاکارانەی شاکار نین..
سەدیق سەعید ڕواندزی

زۆربەی شانۆنامەکانی شکسپیر، لە ڕووی ناوەڕۆکەوە تا ڕادەیەکی زۆر لە یەکترییەوە نزیکن و تەماکانیان پەیوەندی بە ململانەی دەسەڵات و کوشتن و پەیوەندی خێزانی و چەند بابەتێکی دیکەوە هەیە. بەرهەمەکانی ئەو نووسەرە، بە ئێستاشەوە بە دەقی مەزن و جیهانی دەناسێنرێن و نمایش دەکرێن و لە کۆمەڵگەی ئەمەشدا، خۆم گومانێکم لا دروست بووە کە دەبێ شکسپیر کورد نەبێت؟ چونکە ڕۆژ نییە بە نزیکی من بابەتێك لە سەر ئەو نووسەرە، کە لەلایەن نووسەران و هونەرمەندانی کوردەوە نووسراوە، نەخوێنمەوە لە کاتێکدا نەوەندی هونەری و شانۆی کوردی، بە دەست چەندین کێشەو گرفتی هونەری دەناڵێنێت، کەچی ئەوان دێن بە سەد جار باسی هاملیت و ڕۆمیۆو ژولێت دەکەن !عەرەبەکان ئەفسانەیەکیان هەیە، دەڵێن شکسپیر عەرەبەو لە شێخ زوبیرەوە هاتووە، ڕوونە ئەمان لە بە کولتووری و فەرهەنگییەوە وا دەڵێن بەس ئەمەی کورد بەچی هەندە لە ژێر کاریگەری ئەم نووسەرەداین؟ بەڵام وایە، بەشێکی زۆری شانۆنامەکانی شکسپیر، داهێنانی هونەری ئەوتۆ نین، لە ڕووی زمان و دایەلۆگ و بابەتەوە سادەن، بەڵام ئەو سەردەمە چونکە تەنها شکسپیر لە گۆڕەپانەکە بووە، ئیدی ئەمە وایکردووە، وەك داهێنەرێك و مەزنە نووسەرێك بناسێنرێت. دواتر کە شانۆنامەکانی وەك دوژمنی گەل و لە چاوەڕوانی گۆدۆ و مارا ساد و مێشەکان و چەندانی تر دەنووسرێن، تا ڕادەیەك ئەم بەرهەمانەی شکسپیر، هەمان بەهاو ناوەڕۆکی هونەریی و مێژوویان نامێنێت. لە نێو بەرهەمەکانی ئەم نووسەرەدا، شانۆنامەی ڕۆمیۆ و ژولێت، وەك دەقێکی بە هاوتا و شاکارێك دەناسرێت، بەڵام ئەم شانۆنامەیە، لە ڕووی دایەلۆگ، زمانی نووسین، تەما و ئاماژەکانی خۆشەویستییەوە یەکجار سادەیە و بەڵام وایە دەقێکی وەها نییە! زۆرجاریش لە بە ئاگایی و نەشارەزاییەوە، لە نێو ئەمەدا، ئەم شانۆنامەیە بەراورد بە مەم و زین دەکرێت، کە بەڕاستی بە ئاگایی و نەگونجاوە، چونکە ئەم دوو دەقە نەك شایەن بە بەراورد نین، بەڵکو هاو ئاستیش نین. نزیکەی ساڵێکە، ئەمە سەرقاڵی بەراوردی نێوان مەم و زین و ئەم شانۆنامەیەین و خوا یاربێت لە داهاتوودا وەك کتێب بڵاوی دەکەینەوە، ئیدی لەو پەراوێزەوە بە یەقینی گەیشتووینەتە ئەو ئەنجامەی کە ڕۆمیۆو ژولێت، بە هیچ شێوەیەك لە ئاست مەم و زینی خانی نییە، بەڵام کە شکسپیر ناسرایەو

خانی نا، ئەمە لە بەر ئەوەیە کە ئەمە دەوڵەتمان نییەو خانیش وەك شکسپیر ئەرستۆکراتییانە نەژیاوە چونکە ئەم نووسەرە ئینگلیزە، لە زۆربەی شانۆنامەکانیدا، کارەکتەری خزمەتگوزار هەیە، کە ڕوونە ئەم جۆرە تێگەیشتنە لە نووسین، ڕەنگدانەوەی کام ئەقڵیەتە !

- لەڕۆژنامەی هەولێر ژمارە 4563 لە 24/6/2026 بڵاوکراوەتەوە.